

Sygn. akt **XXVII Ca 1312/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ada Sędrowska
Protokolant:	sekr. sądowy Edyta Krzepicka

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2018r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa **W. K., (...) Sp. z o.o. w W., K. K. (1), K. K. (2), P. K., T. B., L. B., I. B., T. M., K. G. i M. K.**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 24 listopada 2016 r., sygn. akt II C 3194/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. oddala powództwa;

2. zasądza od L. B., T. B., K. G., W. K., I. B., K. K. (3), K. K. (1), P. K., M. K. i T. M. na rzecz (...) S.A. w W. kwoty po 77,00 (siedemdziesiąt siedem) złotych, a od (...) Sp. z o.o. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę (...),00 (tysiąc dwieście trzydzieści cztery) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od L. B., T. B., K. G., W.

K., I. B., K. K. (3), K. K. (1), P. K., M. K. i T. M. na rzecz (...) S.A. w W. kwoty po 102,50 (sto dwa 50/100) złote, a od (...) Sp. z o.o. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 205,00 (dwieście pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

SSO Ada Sędrowska

Sygn. akt XXVII Ca 1312/17

UZASADNIENIE

Pozwem z 9września 2015 roku W. K. wniósł o zasądzenie od (...) S.A. w W. kwoty 400 Euro wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu. W tym samym dniu pozew przeciwko

(...) S.A. w W. złożyli również K. K. (1), K. K. (2), T. B., I. B., T. M., K. G. i M. K. wnosząc o zasądzenie na rzecz każdego z nich po 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 lutego 2016 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W dniu 24 września 2015 roku z żądaniem przeciwko (...) o zasądzenie kwoty 400 euro z ustawowymi odsetkami od dnia 26 lutego 2016 roku od dnia zapłaty wystąpił P. K..

W uzasadnieniu powodowie powołali się na uprawnienie wynikające z Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów. Powodowie dochodzili odszkodowania za spóźniony, ponad 17 godzin, lot z dnia 17 sierpnia 2014 roku na trasie K.- C.

W dniu 17 marca 2016 roku z pozwem o zasądzenie w sumie 800 euro wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 lutego 2016 roku do dnia zapłaty wystąpił P. R. Spółki z.o.o w W.. Spółka wskazała. Wskazując na te same okoliczności co pozostali powodowie, spółka powołała się na umowę cesji zawartą z W. Ż. i A. L., pasażerami spóźnionego lotu.

W sprzeciwach od wydanych nakazów zapłaty (...) S.A. w W. wniosły o oddalenie powództw w całości oraz o zasądzenie od powodów kosztów procesu. W uzasadnieniu podnosząc szereg zarzutów w tym zarzut przedawnienia.

Wyrokiem z dnia 24 listopada 2016 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie uwzględnił powództwa w całości zasądzając od (...) S.A. w W. na rzecz powodów żądane kwoty wraz z ustawowymi odsetkami

Wyrok w całości zaskarżył pozwany, zarzucając mu:

1. Naruszenie art. 118 k.c. poprzez uznanie, że dochodzone przez powodów roszczenia przedwniają się z upływem 10 lat;
2. 2. Naruszenie art. 778 k.c. w zw. z art. 775 k.c. poprzez jego niezastosowanie i nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia.

Wskazując na powyższe zarzuty powodowie wniesli o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie kwoty żądanej pozwem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wobec tego, że Sąd II instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku zawiera jedynie wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 505¹³ § 2 k.pc.)

Apelacja skarżącej spółki jest zasadna.

Powodowie powołując się na Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, dochodzili odszkodowania za spóźniony lot z dnia 17 sierpnia 2014 roku z lotniska w K. na lotnisko C..

Inaczej niż uznał to Sąd Rejonowy żądanie powodów nie mogło być uwzględnione z uwagi na skutecznie podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia.

W dniu 17 marca 2017 r. Sąd Najwyższy rozstrzygając pytanie prawne zadane przez tutejszy Sąd podjął uchwałę, stwierdzając, że roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie

(EWG) nr 295/91, przedawnia się w terminie rocznym na podstawie art. 778 KC” (vide: uchwała SN z dn. 17 marca 2017 r., sygn. akt III CZP 111/16).

Zaznaczyć przy tym należy, powołane przepisy mają zastosowanie również wówczas, wówczas gdy podróżny wykonuje lot na podstawie umowy, która nie jest zawarta bezpośrednio z przewoźnikiem (w przedmiotowej sprawie przelot był częścią usługi wykupionej przez powodów w biurze podróży).

Jak wskazał Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 11 maja 2017 roku C- 302/16 Rozporządzenie nr 261/2004 obejmuje zarówno przewoźników lotniczych wykonujących lub zamierzających wykonać lot zgodnie z umową zawartą z pasażerem lub działającej w jego imieniu innej osoby prawnej lub fizycznej, mającej umowę z tym pasażerem. Celem rozporządzenia jest bowiem zapewnienie wysokiego poziomu ochrony pasażerów poprzez ustanawianie wspólnych zasad systemu należnych im odszkodowań w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lotu lub jego dużego opóźnienia dla pasażerów lotów regularnych, ale również pasażerów lotów nieregularnych, w tym także stanowiących część zorganizowanych wycieczek (motyw 1,4,5 Rozporządzenia). Przepisy te ustanawiają jednakowe dla wszystkich pasażerów zryczałtowane odszkodowanie za lot opóźniony, różnicowane długością lotu, bez względu na to czy pasażer miał umowę zawartą bezpośrednio z przewoźnikiem, czy za pośrednictwem osób trzecich, czy była ona częścią imprezy turystycznej, w której pasażer brał udział.

Jak podkreślał Trybunał Sprawiedliwości w swoich orzeczeniach (m.in. w sprawie C-344/04) szkody powstałe na skutek odwołania, czy opóźnienia lotu lub nie przyjęcia pasażera na pokład są niemal identyczne dla wszystkich tych podróżnych i przez to mogą być naprawione poprzez ujednoczone i zryczałtowane odszkodowanie, które ma zadośćuczynić starcie czasu. Zgodnie z powołanym rozporządzeniem uprawnienia pasażerów, bez względu na sposób zawarcia umowy z przewoźnikiem, są równe i jednakowe, podobnie jak obowiązki wykonującego lot przewoźnika wobec tych osób. Zasady te nakazują również zapewnić pasażerom opóźnionego lotu jednakowy sposób dochodzenia do wypłaty odszkodowania. Jeśli tak, to powinni być oni również zrównani w niekorzystnych skutkach prawnych spowodowanych z jednej strony upływem czasu, z drugiej niewykonaniem przez uprawnionego przysługujących mu uprawnień (uprawniony nie ma obowiązku korzystania ze swego prawa, wykonywania go, jednak musi liczyć się w takim wypadku z powstaniem niekorzystnych dla siebie skutków prawnych, łącznie z utratą prawa).

Tak więc wychodząc od celu przepisów rozporządzenia i zasad stanowiących jego podstawę przyjąć należy, że pozostawiając każdemu z państw członkowskich ustalenie przepisów regulujących przedawnienie roszczeń (wyrok TSUE z dnia 22 listopada 2012 roku w sprawie C-139/11) przy ich stosowaniu uwzględniać należy nie tylko zasady równowagi i skuteczności ale także jednolitości i równości w dochodzeniu odszkodowania bez względu na sposób zawarcia umowy z przewoźnikiem.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że termin przedawnienia roszczeń o odszkodowanie przewidziany w art. 7 powołanego rozporządzenia winien być stosowny jednakowo w stosunku do wszystkich pasażerów spełniających przesłanki wskazane w rozporządzeniu, bez względu na rodzaj stosunku umownego łączącego strony tj. czy przewóz odbywał się na podstawie samodzielnej umowy przewozu zawartej pomiędzy pasażerem i przewoźnikiem, czy na podstawie umowy mieszanej o usługę turystyczną w ramach lotu czarterowego.

W samym rozporządzeniu nr 261/2004 nie rozstrzygnięto charakteru prawnego odpowiedzialności przewoźnika lotniczego, w szczególności nie wskazano, czy wynika ona z umowy, czy zobowiązania pozaumownego, nie budzi jednak wątpliwości, że odszkodowanie przysługujące na podstawie art. 7 ust.1 rozporządzenia stanowi cywilnoprawną kompensację szkód materialnych i niematerialnych, związanych z nienależytym wykonaniem przez przewoźnika zobowiązania wynikającego z zawartej umowy przewozu. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2017 roku III CZP 111/16). Jak podkreślił Sąd Najwyższy we wskazanym orzeczeniu umowny charakter odpowiedzialności przewoźnika na podstawie powołanego rozporządzenia został wyraźnie przyjęty także w orzecznictwie TSUE (wyrok z dnia 9 lipca 2009 roku w sprawie C-204/08; wyrok z dnia 23 października 2012 roku w połączonych sprawach C-581/10 i C-629).

Jak wynika z treści pozwu powodowie dochodząc odszkodowania na podstawie art. 7 rozporządzenia 261/2004 wskazywali na opóźnienie lotu, który odbył się w dniu 17 sierpnia 2014 roku. Roczny termin przedawnienia określony

w art. 778 k.c. upłynął z dniem 15 sierpnia 2015 roku. Wszystkie pozwu złożone został po tej dacie tj. 9 września 2016 roku, 24 września 2016 roku i 17 marca 2016 roku, a zatem po upływie terminu przedawnienia. Pozwany mógł więc skutecznie uchylić się od zaspokojenia roszczeń powodów (art. 117 § 2 k.c.). Przedawnienie objęło również dochodzone należności uboczne odsetki ustawowe, które przedawniają się w terminie 3 lat, z zastrzeżeniem, że co do zasady nie później niż z upływem terminu przedawnienia roszczenia głównego.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie był przy tym podstaw do zastosowania art. 5 k.c. i uznania podniesionego zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa przez przeciwnika procesowego powodów. Z twierdzeń pozwów nie wynika, by zaistniały wyjątkowe okoliczności, które niweczyłyby skutki zgłoszonego zarzutu przedawnienia, takie jak charakter uszczerbku jakiego doznali poszkodowani. Ocena, czy doszło do nadużycia prawa przy podniesieniu zarzutu przedawnienia, powinna być dokonywana w oparciu o obiektywne kryteria. W przedmiotowej sprawie istotną okolicznością jest fakt, że postępowanie o odszkodowania za opóźniony lot dochodzone na podstawie wskazanego rozporządzenia jest odformalizowane dowodowo. Strona dochodząca zryczałtowanego odszkodowania nie musi wykazywać przesłanek jakie konieczne są do dochodzenia odszkodowania na podstawie art. 471 k.c. Nie bez znaczenia jest też charakter roszczenia, w rozważanym wypadku mającego postać swoistej kary ustawowej, przysługującej w ściśle określonej kwocie i jak wskazano nieobciążającej uprawnionego poważnymi obowiązkami dowodowymi. W tym stanie rzeczy wniesienie pozwu z dokumentami potwierdzającymi lot i jego opóźnienie nie nastęrcza trudności i możliwe jest do wykonania w terminie jednego roku.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w pkt I, zmieniając jednocześnie rozstrzygnięcie co do kosztów procesu.

Z uwagi na to, że powództwo w całości zostało oddalone, Sąd Okręgowy uznał powodów za przegrywającą sprawę i na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., statuującego zasadę rozdziału kosztów zgodnie odpowiedzialnością za wynik procesu, zasądził na rzecz pozwanej spółki kwoty po 77 zł złoty przyjmując że na koszty te składają się kwoty po 17 złotych za opłatę od pełnomocnictwa reprezentującego pozwanego pełnomocnika i 600 złotych tytułem wynagrodzenia tego pełnomocnika (§ 6 pkt.3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015, poz. 1800) podzielona pomiędzy powodów za wyjątkiem Spółki (...), od której Sąd zasądził koszty w wysokości 1234 złotych (2x 17 zł + 2x 600 wynagrodzenie pełnomocnika).

Przyznając pełnomocnikowi pozwanego wynagrodzenie Sąd zgodnie z art. 109 § 2 k.p.c. miał na uwadze charakter sprawy, nakład pracy i czynności podjęte przez pełnomocnika, dzielając przy tym pogląd wyrażony w uchwale Sądu najwyższego z dnia 8 października 2015 roku w sprawie III CZP 58/15.

O kosztach postępowania instancji odwoławczej Sąd Okręgowy orzekł mając za podstawę art. 108 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., przyjmując że na kwotę zasądzoną opłaty od apelacji i 450 złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika zgodnie § 10 ust. 1 w zw. z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie, w brzmieniu na datę wniesienia apelacji, podzieloną po równo pomiędzy powodami.

SSO Ada Sędrowska